

A főváros sok elhanyagolt közintézménye között a legelhanyagoltabbak a közlekedési intézményei. Az ázsiai jelző nem fejezi ki szabatosan azt az alacsony nívót, amelyen már évtizedek óta áll mozdulatlanul a főváros közlekedési politikája. Sajtóbeli fölhasználások, a közönség vádjai nem tudták megtörni azt a rendszert, amely klikkek érdekeiből erőszakosan tartotta fenn a nyomorúságos állapotot. Most aztán mégis megmozdult a közlekedésméret. Az első lökést az autotaxi ügye adta meg. Természetes, hogy a többi közlekedési vállalat sem kerülheti el a nyilvános felelősségrevonást.

Nagyon energikus támadást intézett Kassai Ferenc a csavargózók ellen a törvényhatóság közgyűlésén. A csavargózók által lebonyolított forgalom egyszerűen botrányosan rossz. A Dunán való átkelés bonyolultabb, lassabb és veszelmesebb, mint egy sarki expedíció. Az emberek óraszám állnak a pesti parton és hiába nézik sávargó szemmel a budai hegyeket, ha a csavargózásra várnak és ha arra bízzák magukat, a legbizonytalanabb probléma, elkerüli-e a tulsó partot? De nem azoknak van a legrosszabb dolguk, akik hiába várják a propellert. Szánandóbb azoknak a sorsa, akiket az a szomorú szerencse ér, hogy nemcsak jegyet váltottak életveszedelemes tolongások között a csavargózós wigwamjai előtt, de fedélzetre is jutnak. Rettentő bűz, piszok és olyan durva személyzet fogadja őket, hogy az út is elátkozzák, mikor

esztükbe jutott, hogy propelleren igyekezzen egy partról a másikra. Kassai Ferenc azt állította, hogy a Csavargózós vállalat hajói és hidjai életveszedelemesek és egy cseppet se tuzott.

Nem tudjuk, mi a hatóság álláspontja, de bizonyos, hogy most már nem térhet ki az elől, hogy a legradikálisabb eszközökkel védje meg a közönség érdekeit, annál inkább, mert ezek az érdekek a főváros fejlődésének érdekeitől el nem választhatók. A nagyvárosias fejlődésnek legengedhetlenebb feltétele a jó forgalom, ilyen pedig csak céltudatos közlekedési politikával biztosítható. Be kell látni, hogy a csavargózós üzleti érdekei miatt nem áldozhatjuk föl a közönség érdekeit és az se járja, hogy a vállalat olyan messzire vesse a budai partot a pestitől, mintha isten tudja milyen geografia távolság választaná el őket egymástól.

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságrikkok

Osztályozás

351.81

Szerző

Cím

Közlekedésünk

Hely

Idő

1913

Személy

Forrás

Budapest

Bp-

(Hely)

1913 11/15

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

Helyszám

De ha a hatóság egyszer rátér a rendcsinálásra, akkor nem állhat meg a csavargózós botrányai mellett. Nem ez Pestnek egyetlen vállalata, amelynek minden működése abban merül ki, hogy a közönséget állandóan botránkoztatja. Végzetes szerencsétlensége ennek a fővárosnak, hogy majdnem minden közlekedési eszköze nem egyéb, mint egy botrány-bárka, amely hetesével fogadta be magába a mi közgazgatásunk főbűneit.

Itt van például a svábhegyi fogaske-rekű. Ez akkor szünteti be a közlekedést, amikor neki tetszik, holott a főváros a Svábhegyet még egyszer se szüntette meg. Pedig világos, a fogaske-rekű a Svábhegynek éppen eme állandóságának köszönheti keservesen nyikorgó egzisztenciáját. Aztán az is világos, hogy ha nekem, szerencsétlen pesti polgárnak, semmiképpen sincs módomban arra, hogy a népes Svábhegyet érdekeim körzeteiből kikapcsoljam, akkor jus-som van ahhoz, hogy oda csak akkor mehessek, amikor a fogaske-rekű vállalata megengedi, hanem mikor muszáj oda men-nem. Ezzel is végezni kell. A hatóságnak nem csak joga, de kötelessége is, hogy a vállalatot ellenőrizze és olyan menetrend megállapítására kényszerítse, amely a köz-forgalom érdekeinek megfelel. De aztán az is a kötelessége, hogy a menetrend szigorú betartását követelje és ha a vállalat renitenskedik, találjon módot arra, hogy ehhez többé se kedve, se bátorsága ne legyen.

Rendezni kell az omnibuszok dolgát is. Ezt az avatag intézményt egyszerűen meg kell szüntetni, ha másként nem, hát úgy, hogy minden koosiját külön-külön mag-

lyára vetik. Sok szégyenünk között ez a legnagyobb szégyenünk. A haladásunka valósággal illuzóriussá teszi és amíg Pest utcáin omnibusz dőcög, nincs az az idevető dött európai, aki elhigye nekünk, hogy előre megyünk. Az omnibusz a visszafelé haladásnak a szimbóluma.

Nincs is semmi értelme az autotaxi korszakában az omnibusznak. Amennyire kell az autotaxi, annyira fölösleges ez omnibusz. Azonban: amennyire magyar az, annyira magyartalan amaz, legalább annak szeretnék megtenni azok, akik az új vállalat hasznára lesnek. Hát itt aztán vigyáznunk kell. Az eddigi forgalmi eszközeink is nem azért rosszak, mert az idő el-koptatta, megrontotta őket, hanem azért mert már akkor voltak rosszak, mikor meg-csinálták őket. Minálunk mindent mindjárt az e jelen rontanak el. Az autotaxit jól kell megcsinálni, főleg a magyar ipar szempont-jából. Mert ez már nem csak a közforgalom érdeke, hanem a magyar iparé is, amely annál százszorta fontosabb. Megirtuk, hogy merénylet készül a magyar ipar ellen és ide-gen gyártmányt fognak becsempészni az auto-

taxi megkedvezményezett vállalkozói. A Ma-ta-kocsikkal hivatkoznak, hogy ezek nem idegen gyártmányok. Mennyire igaz ez a védekezés, abból látszik, hogy a Magyar Ruggyantagyár ellen a jövőben autotaxi fötulajdonosa ellen titokban igen érdekes vizsgálat indult, aligha azért, mert az ide-gen part Magyarországon tönkretette.

Két érdeket kell megvédeni a végleges mego dásnál: a magyar par és a közönség érdeke t. Ide tartozik a bérkocsi-ipar ér-deke is, annál inkább, mert ez most nem akadályozó gyanánt ép föl, mint aze'ött. A bérkocs sok most már be enyugodtak az autotaxi rendszeresítésébe és nem követel-nek mást, csak azt, hogy az új vállalattal ne tegyék őket tönkre. Ha már több érde-keltségi csoport között osztják meg a válla-latot, hát negyediknek őket is részesítse a főváros. Ez nem jogtalan kívánság és figye-lembe veendő.